

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣΤΕΡΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΖΗΣΕ ΔΥΟ ΦΟΡΕΣ!...

Ποιες ήταν οι δύο ντε Πραλέν. Ο γάμος του με την όρνια Ροζάλδα. Τα πρώτα σύννεφα. Η Ροζάλδα ηθελε. Η γενοσητική Άγγλις παιδαγωγός. Ημέρες δακρύων και πένου. Η φρικιαστική δολοφονία της Ροζάλδας. Ο δούξ ντε Πραλέν δηλητηριάζεται. Όπου αρχίζουν οι διαδικασίες. Ένα σκοτεινό μυστήριο. Ο αγνώστος του Λονδίνου. Το άνοιγμα του ταφού του δούκου. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κάρολος - Ραϊνάδος - Φελίξ ντε Σουαζέλ, δούξ ντε Πραλέν, είχε χωρίς καμιά αμφιβολία ο καταπληκτικότερος άνθρωπος του προαιώνιου αιώνας. Η ζωή του μοιάζει σαν ένα μυστηριώδες και σκοτεινό μεθυστήριο.

Μα δεν είχε αυτό μονάχα. Ο δούξ ντε Πραλέν είχε ο άνθρωπος που έζησε δύο φορές. Και αυτό είχε πέρα ως πέρα σκοπό, όσο κι αν φαινόταν αλλόλοτο. Η πιο περιπετειώδης ζωή του δούκου ντε Πραλέν άρχισε από την ημέρα που... θανάτωσε τον, τουλάχιστον του θανάτου του έζησε τον, τουλάχιστον του θανάτου του έζησε τον άνθρωπο, στα πιο ένδιαφέροντα και στα πιο χαρακτηριστικά της σημαία.

Στα 1824, ο Κάρολος ντε Σουαζέλ δούξ ντε Πραλέν, που ήταν ένας από τους ανώτερους μεγιστάνες της Γαλλίας, παντρεύτηκε την κόρη του διασημού στρατάχου Σεβαστιάν, την όμορμη Ροζάλδα Άλταοίρη.

Ο δούξ ήταν τότε 19 ετών και η νεαρή του γυναίκα μονάχα 16. Η ζωή τους στάθηκε εντυχιωμένη στην αρχή. Η όρνια Ροζάλδα χάρισε στον άντρα της, το ένα με τ' άλλο, πέντε όμορφα παιδιά. Μα αυτό αργίως έγινε άφορητη της δυστυχίας της.

Η νεαρή γυναίκα έλασε, με τις αλλεπάλληλες αυτές γέννες, τη δασυερότητα και την άνοσηφά της. Το σώμα της αδυνατίσε και παραμορφώθηκε. Εκτός απ' αυτό όμως, κι ο χαρακτήρας της άλλαξε. Κατάντησε εξαιρετικά νευρική, δύστροχη και ζηλιάρα, πολύ ζηλιάρα.

Η αλήθεια όμως είχε πως η δυστυχισμένη Ροζάλδα δεν είχε κι άλλω διαλόδο αδιού να ηθελή τον άντρα της. Ένα σατανικό πλάσμα είχε αυτή έντονα ταξιδύ μέσα στο σπίτι της, που έφερε μαζί τον την καταστροφή. Το σατανικό αυτό πλάσμα ήταν μια νεαροτάτη και όμορμη Άγγλιδα, ή μίς Έρσέτιη Ντελζουά, την οποία ο δούξ ντε Πραλέν είχε προσλάβει ως παιδαγωγό των παιδιών του. Η μίς Έρσέτιη ήταν από τις σπάνιες ξεκινές υπάλληλες, τις γεμάτες γοητεία, εμπρός στις οποίες δεν μπορεί κανείς να μείνει αδιάφορος.

Ο δούξ ντε Πραλέν αχμολοσιώθηκε άραγε από τη γοητεία της Άγγλίδας αυτής; Κανείς δεν μπορεί να δώσει μια ασφαλή απάντηση σ' αυτό το ερώτημα. Το βέβαιο πάντως είναι ότι η Ροζάλδα ηθελε. Ο δούξ είχε από πολύ καιρό αρχίσει να της φέρει με κάποια φροσύνη, και η δούκισσα το απέδιδε αυτό στην έπιδοση της όρνιας Άγγλίδας. Τρομερά δε ζηλοτυπή καθώς ήταν, δεν μπορούσε να ανεχθεί αυτήν την κατάσταση, κι άρχισε να δημοσιολογεί σκληρές καθήμενές.

Σε λίγο, τα πράγματα προχώρησαν περισσότερο. Τού χάσαν ο δούξ ζήτησε να πείσει τη γυναίκα του ότι δεν όπηρεζε τίποτε μεταξύ αυτού και της μίς Έρσέτιης. Η Ροζάλδα βλέποντας ότι δεν ήθελε με κανέναν τρόπο να διώξει την όρνια Άγγλίδα από το σπίτι τους δεν τον πίστευε. Σαρά-σαρά μάλιστα άρχισε ν' άποφεύγει τον άντρα της. Κλεισμένη μέσα στο δωμάτιό της, ταγριασμένη από τα παιδιά της, έβλαβε, έγραφε τις λίρες της ζωής της στο 'Ημερολόγιό της, του έγραφε γράμματα, γράμια παρόμοια και ξεχειλόλογα από θλίψη. Τέλος, έγκατέλειπε μια μέρα το μάγαρο του δούκου, και πήγε κοντά στον πατέρα της.

Το οικογενειακό αυτό σκάνδαλο ξεπιασε τότε δημοσία, συνζητείτο και σχολιάζετο σ' όλα τα σαλόνια και κατέλαβε στήλες ελόκληρες στις έφημερίδες της εποχής. Ο πατέρας της Ροζάλδας, ο στραταρχος Σεβαστιάν, έπενεθε τότε. Άρχισε έπιτονες διαπραγματεύσεις με το μάγαρο του, τον συμβούλεψε, τον έπεισε, και στο τέλος έπέτυχε να δώσει μια λύση στο αδιέξοδο. Ο δούξ ντε Πρα-

λέν συγκατετέθη να διώξει από το σπίτι του τη μίς Έρσέτιη και να δεχτεί τη γυναίκα του.

Η σκευική εντύχια φάνηκε τότε ότι ξαναγύρισε στο μάγαρο του δούκου. Μά δεν πέρασαν πολλές βδομάδες, και η δυστυχισμένη Ροζάλδα βοήθηκε ένα πρωί σκοτωμένη στο δωμάτιό της. Ένα απίσινο δολοφονικό χέρι της είχε καταφέρει επάνω από τριάντα μαχαφές!

Το έγκλημα αυτό άνασταχτό το Παρίσι και άπέτυχε μια από τις πιο συνταρακτικές περιπτώσεις, που άναφέρονται τα έγκληματολογικά χρονικά της Γαλλίας.

Η ύπνωση έπιασε εύθες έξ' άρχής επάνω στον δούκα. Η σέση του με τη γυναίκα του ήταν τέτοια, όστε δεν άπέλλεσαν καθόλου το έγκλημα. Τον συνέλαβαν λοιπόν, άλλ' έπειδή λόγω του μεγάλου του άξιώματος δεν έπετρέπετο να τον πάρει στη φυλακή, τον περιόρισαν στο μάγαρό του.

Μόλις ο άνακατήρ πήγε να του πάρει την κατάθεσή του, είδε πως ο δούξ ήταν τρομερά χλωμός, έταξε δολοφονος και δεν μπορούσε να σταθεί στα πόδια του. Λίγας τότε να τον έπαλλοσαν του χορβάτι του, μα μετά δυο ώρες η κατάσταση του χειροτέρευσε τρομακτικά. Φώναζαν άμέσως ένα γιατρό να τον εξετάσει, και ο γιατρός αυτός διεπιστώσε όδεια δηλητηρίαση. Βρήκαν μάλιστα και ένα άδειο φιαλίδιο σ' ένα σφράγι το γραμμένο του δούκου, το οποίο περιείχε ύποληψιματά άρσενικού!

Το ίδιο βράδυ, ο δούξ εξέπνευσε, χωρίς να προλάβει να άνακριθεί. Είχε άραγε άποστονησει, για να μην διολογήσει το έγκλημά του; Η δηλητηρίασης έξ' αίτια της βαρειάς προσβολής που του είχαν κάνει, να τον θεωρήσουν ένοχο ενός τόσου άποτροπαίου έγκλήματος; Κανείς δεν μπορεί να δώσει μια απάντηση σ' αυτό. Ο δούξ έζηδεύθη και έτάφη με δόλους τους τίπους. Η πλάκα του τάφου του σκεπασε το βαρύ μυστικό του...

Απ' έδω και πέρα άρχίσει η δεύτερη ζωή του δούκου ντε Πραλέν. Γιατί, μερικά χρόνια άργότερα, ένα άλλοτο και μυστηριώδες ζήτημα γεννήθηκε στη Γαλλία και άποσχόλησε τις άνακατικές άρχες. Χωρίς κανείς να καταλάβει πως γεννήθηκε η αντίληψη ότι ο δούξ ντε Πραλέν δεν είχε πεθάνει και ότι ζούσε ακόμα!

Νά, λοιπόν είναι τα δεδομένα αυτής της αλλόλοτης και καταπληκτικής υποθέσεως: Η σκευική φήμη βγήκε για πρώτη φορά από έναν ίερομένο, ο οποίος ζούσε ασκητικά μέσα σ' ένα κελλί του παρεκκλήσιου του νεκροταφείου των Παρισίων. Ο γρημός αυτός άσκητης άρχισε να διαδίδει ότι ήδηδη δηλητηρίασης του δούκου ήταν μια καθαρή συμπαγνία, ή οποία είχε συσσωβηθεί με τη συγκατάθεση του τότε βασιλέως της Γαλλίας Λουδοβίκου-Φίλιππου. Έχουμε πει πως ο δούξ ήταν ένας από τους σημαντικότερους μεγιστάνες της Γαλλίας. Ο Λουδοβίκος-Φίλιππος τον εκτιμούσε ιδιαίτερα, και πολλές φορές του είχε αναθέσει να διεκπεραιώσει σοβαρότατες υποθέσεις του κράτους. Όταν λοιπόν ο δούξ ένοχοποιήθη και συνελήφθη, ο βασιλεύς θέλησε να τον σώσει.

Εξομωθετήθηκε τότε ή δήθεν δηλητηρίαση, ο πραγματικός δούξ έφυγε κρυφά για την Άγγλία, και στη θέσι του έθαψαν έναν άλλον άνθρωπο!

Ο γρημός άσκητης δεν έδιδε ποτέ να έπαυόταν αυτά τα πράγματα και εμπρός στον κόμητα Μοντεσκού ντε Φεζανσάκ, τον διοικητή των Παρισίων. Στην έποχή εκείνη, ο Λουδοβίκος Φίλιππος είχε ανατραπεί από το θρόνο και κρυμμένος στο άντιλόδο του κόμητα. Έτσι, ή διάδοσι, ή οποία έστρέφετο έναντιον του έκπτώτου βασιλέως, πιστεύθηκε πολύ εύκολα.

Και τότε άρχισαν, ή μιά επάνω στην άλλη, διάφορες άλλες αποκλίσεις. Τα σπουδαιότερα όμως περιστατικά μέσα σ' αυτές ήταν τα έξης: Στη διαθήκη, την οποία είχε άρμει ο δούξ, έβληχε ένας όρος, σύμφωνα με τον όποιο ο καθένας από τους κληρονόμους του έπρεπε να στείλει κάθε χρόνο ένα όριμένο ποσό σε κάποιο

Ο δούξ ντε Πραλέν

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΤΟΥ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΥΝΑΙΔΙΝΟΥ

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ ΜΟΥ

"Όταν έρχονται Χριστούγεννα, θυμάμαι, τί νομίζετε ; Την πρώτη μουσική συγκίνηση που δοκίμασα στη ζωή μου. Ήμουν παιδάκι τότε ένδεκα χρόνων. Πρό ενός έτους είχα στερηθή τον πατέρα μου. Η άγια Μητέρα μου είχε ανάλαβει με την υπαπόληψη των καλών γυναικών της παλιάς καλής εποχής, που έλαζιστοι μόνον απέμειναν ώραιον νοσταλγοί της, το δύσκολο έργο της ανατροφής επτά παιδιών. Κλεισμένη πάντα στο σπίτι τίς ώρες που δεν ήμασταν στο σχολείο, προσπαθούσαμε να καθηγηθούμε τις ψυχικές αδυναμίες της ώρας παιδικής ηλικίας σ' ένα άπειρο περιβάλλον, παίζοντας άναμεταξύ μας διάφορα παιχνίδια, άναμεσα στα όποια την κυρίαρχη θέση είχαν οι στρατιώτες, παιχνίδια πολεμικώτατα. Γιατί ή πρώτη μουσική συγκίνηση μου ; Ζητώντας νόθρον την απάντηση τώρα, καταλήγω στο συμπέρασμα πως ή ιδέα του πολέμου γεννιέται μαζί με το παιδί. Έσ' όσον το ζήτημα της άποροχής θ' άποτελή μιά από τις πιο έπιμονες πένιες των ανθρώπων, είναι άπειρον να νομίζουμε πως το πόλεμος είναι ένα πράγμα που μπορεί να τον ξεβελήσει ή συνενόηση και ό συμβίβασιμος.

Πολεμικώτατο λοιπόν μέρος στην ψυχή μας, είχαμε έποικεληθή τις ήμέρες των Χριστουγενναίων διακοπών για να στήσουμε το στρατηγείο μας στις δύο άκρες του άπειραντου περιβάλλοντός μας και ν' άρχίσουμε να καταστρώνομε τα σχέδια των επιθέσεων και άπεπιθέσεων. Χωρομένοι σε δύο στρατόπεδα τα επτά αδέρφια, είχαμε περιβληθή την καλαμένα πανοπλία μας, έτοιμοι και έμπλοκοι πολεμικού μένου για νά επιχειρήσουμε την πρώτην επίθεση, όταν δύο παιδικές φωνές που τίς συνώδευαν οι λύραφρόκοι τόνοι μιας φουσαριόνας, μας ανέκοψαν από τίς επιθετικές μας διαθέσεις. Τα παιδία έφωσαν τα κάλαντα με άσημιάσπη, άδυναμη, σουβληρή φωνή και ή φουσαριόνα άσθμαίνοντας και άγκυμαγώντας, νιγηρούσε το τραγούδι τους από πίσω.

Η μουσική των κάλαντων βέβαια δεν μου ήταν άγνωστη. Στα περασμένα χρόνια, όταν είχαμε και ήμεις τον πατέρα μας και το στρατάκι μας, άστρατοβολούσε τις ήμέρες εκείνες από τί

χαρά της άγιας Μητέρας μας, πόσες φορές δεν «τά είπαμε» και ήμεις τα τρία μεγαλύτερα αδέρφια τα κάλαντα στους γονιούς μας και τα συγγενικά μας στήια. Δεν ξέρω όμως γιατί την ήμερα εκείνη ή συγκίνηση που μου έφερε το άκουσμα της κάποις μελαγχολικής και πολύ μονότονης μουσικής των κάλαντων, που έν τούτοις φέλιε το μεγαλύτερο και πιο χαρούμενο γεγονός της χριστιανικής ανθρωπότητας, ήταν κάποις βαθύτερη και συγκλονιστικώτερη ; Βέβαια δεν ήταν ή ύπόμνηση της γεννήσεως του Θεανθρώπου εκείνη που έγένεσε την μικρή μου τότε ψυχή από συγκίνηση ξεχωριστή. Δέ θυμάμαι ποτέ κανέναν μου δάσκαλο, και όταν άκούη έργα μαθητής του Γυμνασίου, να μου έδωσε να καταλάβω την βαθύτερη έννοια που κρύβει ή άπλη και λιτή ιστορία της γεννήσεως του Χριστού μέσα στο σπίτι μου. Για μένα τότε ή Γέννησις του Χριστού είχε ξεχωριστή σημασία, γιατί διασκόπεται τα μαθητά για δέκα πέντε ήμέρες. Δέκα πέντε ήμέρες παιχνιδι ! Δέκα πέντε ήμέρες πόλεμου ! Αυτό ήταν ή μεγαλύτερη έντύχια που μπορούσε να πωθήση τότε μια μαθητική παιδική ψυχή ! Ήταν τόσο σκολαστικά τα μαθημάτα ! Τέλος πάντων.

Η αίσχνη του καλαμένου σπαθίου μου, χωρίς να το καταλάβω, βροχίετο ν' άκουμπά στη γη. Το πολεμικό μένος έπαισε να χωραχθί στην ψυχή μου και ένα συναίσθημα, άγνωστο ίσως την ήμερα εκείνη, έλημφώσε το είναι μου. Ήταν το πρώτο άπαλό χάζι που δοκίμαζε ή ψυχή μου. Οι μύτερες φωνές της φουσαριόνας έφθιναν στ' αυτιά μου σάν κάποις ύπερκόσμιος τραγούδι, που δεν το είχα ξανακούσει, και που ούτε ίσως σήμερα άκούη το ξανάκουσμα. Ήταν ή πρώτη μουσική συγκίνηση που δοκίμαζε στη ζωή μου. Και ή πρώτη μουσική συγκίνηση είχε όπως ό πρώτος έρωτας. Πεθαίνει μαζί μ' εκείνον που την ασθάνηθε και την έζησε. "Έτσι σήμερα άκούη—και λέρσαν τόσα χρόνια από τότε—νομίζω πως άκούη άταλοχαιδέιον την άκοή μου και κλύει ήρεμα και γλυκά στην κορμαρήνη ψυχή μου, οι μύτερες φωνές της φουσαριόνας. Και τώρα μόνον καταλαβαίνω γιατί ό Ίνδοι φαντάζονται τον Θεό του Έρωτα, τον Καμή, με δάχτυλα όπλισμένα με μακροά νύχια που χαιδέιον και σπαράζουν μαζί την ψυχή.

"Αλλά και σήμερα μόνο—πόσα χρόνια αληθίνα χριστιανική για να το καταλάβω !—έξηρω γιατί οι μύτερες φωνές της φουσαριόνας είχαν τόσην επίδραση στην παιδική μου ψυχή. Ήταν ή στιγμή εκείνη που έκανε τις φωνές της φουσαριόνας να κρύφουν τα μύτερά τους νύχια και να φθάνουν σάν έρωτικό χάζι στην ψυχή μου. Ή μουσική εκείνη την στιγμή κατείνεζε το πολεμικό μου μένος. Και το άσυνείδητο κατέβασμα του καλαμένου σπαθίου μου και το άκουσίσιμα της αίσχμησις του μπιτε

Θ. Ν. ΣΥΝΑΙΔΙΝΟΣ

ΓΝΟΜΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

— "Όποιος κατόρθωσε να δαμάσει γυναίκα, μπορεί να κηβάται το διάβολο.

— Στον έρωτα συγχωρεί κανείς περισσότερα σφάλματα παρά στη φιλία.

— "Αν φροντίζουν τόσο πολύ ή γυναίκες για την όμορφιά τους, φταίνε οι άνδρες, οι όποιοι κυριώς γι' αυτή τίς αγαπούν.

— Πολλές φορές ή γυναίκα μένει άναίσθητη στον έρωτα, αλλά ποτέ στη φιλαρέσκεια.

— Η καρδιά της γυναίκας είναι γοφός που πρέπει να μένη άνοιχτος.

— Η γυναίκες μοιάζουν με τα Ίσπανικά σπύια που έχουν πολλές τώρες και λίγα παράθυρα.

— Η γυναίκα συγχωρεί μόνον όταν φταίη.

— Η γυναίκα που έχει καλή καρδιά δεν χρειάζεται άλλα πλούτη.

— Έξη γυναίκες μπορούν να μιλούν δίες μαζί και να συνεννοούνται, ένθ τρεις άνδρες ποτέ δεν το κατορθώνουν αυτό.

— Η γυναίκα θεωρεί δόξα της να σφουγγίζει τα δάκρυα και να παρηγορή τους άπελπισμένους.

πρόσωπο στην Άγγλία. Το όνομα αυτού του προσώπου δεν άνερέετο. Τί έσάμαινε αυτό ; "Ο στρατηγός Γκρομών, ό όποιος είχε παντρευτεί μια κόρη του δοικός ντε Παράν, παραπονιόταν μιά μέρα σ' έναν φίλο του γιατί ή διαθήκη του είχε επιβάλει αυτήν την επιβάρυνση και στο τέλος έπρόθεσε, ίσως άβελιά του, τα έξηξ λόγια :

— Κι' έτσι, κοντά στα άλλα, έχω και το έτήσιο επίδομα του πεθροφού μου !

Τό ίδιο παράπονο είχε εκμύσει σε έναν φίλο του και ό Μονταλμετέρ, ένας άλλος γαμπρός του δοικός. Τό μυστηριώδες λοιπόν αυτό πρόσωπο, που έμεινε στην Άγγλία και είχε συμφωνία με τη διαθήκη, το τακτικό επίδομα, ήταν ό ίδιος ό δουξ ; Νά, τί δεν μπόρεσε ποτέ να εξακριβωθή !

"Υπέθεσαν στην άκοή, πως ήταν ή μίς Έρριέτη, την όποια ό δουξ, έπειτα από δια ένναν, δεν ήθελε ν' άρση στους πέντε δρόμους. Γρήγορα όμως μαθεύτηκε ότι ή μίς Έρριέτη βρισκότανε στην Άμερική, όπου είχε παντρευτεί έναν ηονζώτοτο και αγαθώτατο κάσσορα.

Έτσι, το αίτημα περιπλέκετο. Μερικοί από τους παλαιούς ύπηρέτας του δοικός είχαν άρρήσις επίσης να τους ξεφύγουν μερικά μισόλογα, τα όποια έδειχαν αν δια ήξεσαν σχετικά με την ύπόθεσι. Κι' έτσι, ό κόσμος πίστευε ότι ό δουξ δεν είχε πεθάνει, αλλά ζούσε στην Άγγλία. Άλλοι πάλι έλεγαν πως είχανε δει τον δοικα στάς Βρυξέλλας και άλλοι τους είχαν συναντήσει στη Μονμάρτη. Ένας τρίτος ύπηρέτης του δοικός έδήλωσε μετά χρόνια πως ήτανε κι' ό ίδιος στην Άγγλία, όταν ό δουξ πέθανε—για δεύτερη φορά—στα 1871. Έπειτα άπ' όλα αυτά άνοιξαν τον τάφο του δοικός στο Παρίσι.

"Όλοι όσοι ήξεραν καλά τον δοικα και παραστάθηκαν στο αίτημα του τάφου του, έδήλωσαν ότι ό νεκρός εκείνος δεν ήταν του δοικός, αλλά άλλου, άγνωστου ανθρώπου !

Ζούσε λοιπόν ό δουξ ; Είχε διαπλεσθήναι ; Τό μυστήριο αυτό δεν διαλευκάνθηκε ποτέ.

